

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 9P/39/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7515201394
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Dudíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2015:7515201394.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Janou Dudíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého P. F., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov N. O., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. - C., L. XXX/X, a A. F., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXX, v konaní o udelenie súhlasu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

Udeľuje matke za otca súhlas k tomu, aby matka podala žiadosť o zmenu priezviska maloletého P. F., nar. X.X.XXXX, z priezviska „F.“ na priezvisko „O.“.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka, matka maloletého dieťaťa, podala návrh na udelenie súhlasu na zmenu priezviska maloletého P. F., ktorý odôvodnila tým, že otec o maloletého P., ktorý jej bol rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 16P/290/13-66 zo dňa 3.3.2014 zverený do osobnej starostlivosti, dlhodobo neprejavuje záujem, nedodržiava súdom určený styk s maloletým, nejaví záujem o jeho vývin, životný osud ani o jeho zdravotný stav. Dňa 18.11.2014 sa matka vydala za svojho manžela, čo malo za následok zmenu jej priezviska, maloletý je teda v ich rodine jediný s priezviskom F.. Teraz aj v budúcnosti

- 2 -

9P/39/2015

môže rozdielnosť priezvisk viesť k problémom maloletého dieťaťa v sociálnej interakcii najmä v predškolskom, ale postupom času aj v školskom zariadení, keď je maloleté dieťa nútené odpovedať na nepríjemné otázky rovesníkov, prečo sa volá inak ako jeho rodičia, čo môže u neho vyvolať zbytočný stres.

Otec sa k návrhu matky písomne nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchom otca, správou o prešetrení rodinných pomerov, rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 16P/290/13-66 a ďalšími listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 16P/290/13-66 zo dňa 3.3.2014 bol maloletý P. zverený do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 50 eur mesačne, styk otca s dieťaťom bol upravený na každú párnú kalendárnu sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti matky.

Matka vo svojej výpovedi uviedla, že už pred podaním návrhu otca telefonicky kontaktovala ohľadom zmeny priezviska maloletého dieťaťa, ale neúspešne. Návrh podala práve z toho dôvodu, že syn

považuje jej manžela za svojho otca. Aj po sobáši matky začal vnímať zmenu priezviska a v materskej škole, ktorú navštevuje, začal učiteľku presviedčať, že sa volá O., nie F.. Pred uzavretím manželstva s T. O. bývala matka u svojich rodičov v K. č. XXX, manžel býval na ich aktuálnej adrese na L. ul. vo Z., kde po svadbe začali bývať spoločne. Pred uzavretím manželstva sa poznali asi jeden rok, maloletý Richard teda pozná jej manžela asi dva roky, počas ktorých ho vídaval cca každý druhý deň. S manželom zatiaľ spoločné deti nemajú, ale momentálne je tehotná. Matka ďalej uviedla, že s otcom maloletého Richarda bývali v spoločnej domácnosti len asi tri až štyri mesiace u jej rodičov v K.. V čase vyhlásenia rozsudku Okresného súdu Trebišov č.k. 16P/290/2013 zo dňa 3.3.2014 už dva roky nežili v spoločnej domácnosti. Po odchode zo spoločnej domácnosti do konca apríla 2013 sa otec spočiatku stretával so synom jeden až dva krát do mesiaca. Následne od apríla 2013 ho navštívil až po rozsudku 16P/290/2013, ktorým boli upravené rodičovské práva a povinnosti, čiže až po roku. Celý rok od apríla 2013 do marca 2014 otec za synom nechodil, netelefonoval mu, ozval sa až vtedy, keď sa dozvedel, že matka má priateľa, vtedy ju citovo vydieral. Za to obdobie, počas ktorého neboli upravené rodičovské práva a povinnosti, žiadne výživné na syna neplatil. Od marca 2014 otec za synom skôr neprišiel ako prišiel. Keď ho prišiel navštíviť ešte do K., tak sa postavil a pozoroval syna, ako sa hrá. Jediné stretnutie, kedy s ním už aj hádzal loptu, bolo dňa 5.7.2014, čo bolo vlastne posledné stretnutie, kedy otec videl syna, toto sa uskutočnilo v parku v E.. V tomto období matka ešte bývala u rodičov v K.. Otec vôbec nedal synovi najavo, že je jeho otcom. Otec teda od júla 2014 nemá žiaden kontakt so synom, nebol ho navštíviť ani osobne, nekontaktuje ho ani telefonicky, ani iným spôsobom, len 25.4.2015 jej poslal SMS, ako sa má Riško, na čo mu odpovedala, že dobre. Matka poukázala na to, že maloletý Richard chodí od novembra 2014 do M. školy vo Z.. Jej manžel má k nemu veľmi dobrý vzťah, berie ho ako svojho, podieľa sa na jeho výchove tak po finančnej, ako aj po citovej stránke. Ohľadom platenia výživného matka uviedla, že od februára 2015 otec za február, marec a apríl výživné neposlal, preto na neho podala trestné oznámenie a tiež návrh na exekúciu, ktorá trvá doteraz. Na základe trestného oznámenia jej otec 16.4.2015 zaplatil sumu 350 eur, čo bolo dlžné výživné od r. 2014. Za jún, júl a august 2015 výživné poslal a dlžný je momentálne vo výške 150 eur, čiže neposlal výživné za apríl,

- 3 -

9P/39/2015

máj a september 2015. Výživné je aj naďalej vymáhané prostredníctvom exekútora. V prípade, že jej otec pošle výživné na účet, musí matka kontaktovať exekútora a oznámi mu, že toto výživné bolo zaplatené.

Otec vo svojej výpovedi so zmenou priezviska nesúhlasil. Poukázal na to, že má problém vybudovať si vzťah so synom, keď maloletý býva v spoločnej domácnosti s matkou a jej manželom, ktorého volá tatík, pričom jeho ani nepozná. V minulosti mal záujem o striedavú starostlivosť, ale keď boli na súde v E., bolo mu vysvetlené, že sa to nedá, pretože medzi ich bydliskami je veľká vzdialenosť. Uviedol, že keď prišiel za maloletým autom so svojou priateľkou a jej dcérou, ktorá má teraz sedem rokov s tým, že chcel napr. maloletému odovzdať autíčka, ktoré mu kúpil a ktoré mal v aute, keď maloletý išiel za ním do auta, matka na neho skríkla a on už za ním potom nešiel. Rovnako chcel ísť za ním vtedy, keď videl, že jeho priateľka s dcérou sa naháňajú okolo auta, matka mu to však neumožnila. Potvrdil, že syna nevidel od júla 2014, bolo to z toho dôvodu, že mal rôzne brigády, keďže potreboval zarobiť na dlžné výživné. Okrem toho v apríli 2015 predal auto, aby dlh splatil. Momentálne nemá ani auto, na ktorom by sa dostal za synom. Auto, ktoré predal, bolo už pokazené, má v pláne kúpiť nejaké ojazdené auto, aby mohol chodiť za synom. Je ťažké vybudovať si vzťah so synom za prítomnosti matky, keďže matka neustále sleduje, keď je pri ňom. Na súde nepodal žiadny návrh na zmenu úpravy styku, pretože vtedy, keď sa upravoval styk naposledy, súhlasil, aby tam bola prítomnosť matky, aby si vybudovali vzťah so synom. Otec vôbec nevedel, že matka sa presťahovala s maloletým do Z., keďže ho o tom neupovedomila. Dňa 19.9.2014 jej napísal SMS, že ako sa má malý a chcel sa s ňou dohodnúť, kedy môže za ním prísť. Na túto SMS mu neodpovedala. Predtým jej v auguste 2014 odpovedal na jej SMS, kde ho upozorňovala, že nemá zaplatené výživné. Nie je pravda, že jej vtedy odpísal, že ho nemá otravovať, pretože napísal, aby neotravovala jeho priateľku. Otec žije v spoločnej domácnosti s priateľkou v E. S priateľkou má jedno dieťa Maxa F.. Priateľka má ešte dve deti z predchádzajúceho vzťahu. Otec verí, že si vybuduje vzťah k synovi, len matka mu musí povedať, že kto je jeho otec. Otec ďalej uviedol, že od marca 2014, odkedy bolo upravené výživné vo výške 50 eur mesačne, každý mesiac posielal na účet matky 50 eur mesačne. Je pravda, že nemal zaplatených šesť mesiacov v minulosti, preto matka podala na neho trestné oznámenie a návrh na exekúciu. Dlž však splatil a odvtedy platí výživné každý mesiac vo výške 50 eur.

Z výpovede svedka T. O. bolo zistené, že súhlasí s tým, aby sa maloletý volal O.. Jeho vzťah k maloletému P. je ako vzťah otca a syna, majú sa veľmi radi. Podľa neho je pre maloletého veľmi dôležité, aby sa mu zmenilo priezvisko, pretože žijú spolu ako jedna rodina a stále, keď sa ho niekto pýta, ako sa volá, tak on povie „ja sa volám P. O.“.

Kolízny opatrovník na pojednávaní navrhol, aby súd návrhu matky vyhovel a umožnil matke zmeniť priezvisko dieťaťa.

Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že maloletý P. sa narodil z družobného pomeru rodičov. Matka dieťaťa dňa 18.11.2014 uzavrela manželstvo s Imrichom O., nar. XX.XX.XXXX, s ktorým bývajú na adrese L. X vo Z. v rodinnom dome, ktorý je vlastníctvom jej svokrovcov. Byt na prízemí obývajú svokrovcovia matky, byt na poschodí matka s dieťaťom a manželom. Otec dieťa naposledy navštívil v júli

- 4 -

9P/39/2015

2014, odvtedy sa o neho žiadnym spôsobom nezaujíma. Svojho biologického otca si nepamätá, za svojho otca považuje manžela matky, ktorého oslovuje tatík, rodičov manžela oslovuje babka a dedko. Otec býva spolu so svojou družkou C. E. a ich spoločným dieťaťom M. F., nar. XX.X.XXXX, v trojizbovom byte v E.. Je nezamestnaný, nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie na úrade práce. O. si na brigádach. M. P. asi do jeho dvoch rokov pravidelne navštevoval v mieste jeho predchádzajúceho bydliska v K.. S dieťaťom sa hral len pod dozorom matky, maloletý ho oslovoval menom. Otec kolíznemu opatrovníkovi uviedol, že toho času má sťažené podmienky na návštevu dieťaťa z dôvodu vzdialenosti ich bydlísk.

Sobášnym listom predloženým matkou bolo preukázané, že matka dňa 18.10.2014 uzavrela manželstvo s T. O. a jej priezvisko je O..

Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

Podľa § 40 ods. 3 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o mene alebo priezvisku maloletého dieťaťa alebo ak žiadny z rodičov nie je známy, určí meno alebo priezvisko súd.

Meno a priezvisko fyzickej osoby sú dva základné osobnostné znaky. Slúžia na identifikáciu osoby v rodine a v spoločnosti, sú preto chránené článkom 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd spolu s rodinným a súkromným životom. Toto právo patrí dieťaťu aj v zmysle článku 7 a článku 8 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorým je Slovenská republika viazaná. V rodinnom práve sa akceptuje zásada solidarity ako základný princíp fungovania rodinnoprávnych vzťahov. Spoločné rodinné priezvisko do veľkej miery ovplyvňuje pocit jednoty v rodine a vyjadruje spolupatričnosť jej členov navzájom. V prípade, ak chce rodič zmeniť priezvisko maloletého dieťaťa, musí predložiť súhlas druhého rodiča s takouto zmenou. Ak sa rodičia nedohodnú na zmene priezviska maloletého dieťaťa, súd v takom prípade nie je oprávnený rozhodovať o zmene priezviska dieťaťa (o povolení či nepovolení tejto zmeny), ale na návrh niektorého z rodičov môže udeliť súhlas rodičovi na podanie žiadosti o zmenu priezviska dieťaťa. Súd pritom skúma, či udelenie takéhoto súhlasu bude v záujme maloletého dieťaťa, napr. či to bude prospievať jeho zdravému vývoju, či druhý rodič, ktorý so zmenou nesúhlasí, si voči dieťaťu plní svoje rodičovské povinnosti a pod. Súd udelí súhlas rodičovi na podanie žiadosti na zmenu priezviska len vtedy, ak sú pre to závažné dôvody. Bude tomu napr. vtedy, ak rodič, ktorý so zmenou priezviska nesúhlasí, neplní svoje povinnosti voči dieťaťu, neprejavuje oňho skutočný záujem a stratil k nemu zrejme citový vzťah, alebo ak z iného vážneho dôvodu nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby oňho bol udržiavaný a prehlbovaný pocit spolupatričnosti s týmto rodičom.

Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že od mája 2013 do apríla 2014 sa otec s maloletým Richardom nestretol a po vyhlásení rozsudku Okresného súdu Trebišov č.k. 16P/290/13-66 zo dňa 3.3.2014 sa stretávali len do júla 2014, t.j. tri až štyri mesiace. Odvtedy otec dieťa ani jeho matku žiadnym spôsobom nekontaktoval, nechodil maloletého

navštevovať, nezaujíma sa o neho ani telefonicky, neinformuje sa o jeho zdravotnom stave. Otec síce namietal vzdialenosť bydlísk účastníkov konania a uvádzal, že sa nemá ako dostať z E. do Z., súd však zistil, že vzdialenosť medzi obcami E. a K., kde matka žila v minulosti a otec tam chodieval maloletého do istého času pravidelne navštevovať, je cca 55,9 km (cca 55 minút), pričom vzdialenosť medzi obcami Tovarné a Z. je cca 69,8 km (cca 1 hodina 16 minút). Nie je teda dôvodné tvrdenie otca o tom, že nemá možnosť chodiť maloletého navštevovať z dôvodu presťahovania sa matky, keďže matka teraz býva len o cca 14 km ďalej ako predtým. Aj tvrdenie otca o tom, že nemá auto, nemožno akceptovať ako dôvod, pre ktorý by sa nemohol dostať za maloletým Richardom, pretože za predpokladu, že svoje dieťa chce navštíviť, mohol zvoliť iný spôsob dopravy, prípadne si motorové vozidlo na daný účel požičať. Súd je preto toho názoru, že otec neprejavuje skutočný záujem o dieťa. Pri posudzovaní otázky, či si otec voči dieťaťu plní svoje rodičovské povinnosti, vychádzal súd z toho, že jediným prejavom plnenia si rodičovských povinností zo strany otca je platenie výživného, aj to prostredníctvom exekútora. Platenie výživného je však len jednou zložkou rodičovských povinností a samo osebe ho nemožno považovať za prejav skutočného záujmu o dieťa v prípade, keď otec svoje dieťa vyše roka nevidel, nenavštívil a vôbec sa o ňom neinformoval, pričom neexistovala žiadna vážna prekážka, pre ktorú by sa styk otca s dieťaťom nemohol uskutočniť. Súd preto dospel k záveru, že udelenie súhlasu na podanie žiadosti na zmenu priezviska je v záujme maloletého Richarda.

Je potrebné však poukázať aj na to, že tým, že dôjde k zmene priezviska maloletého, nedochádza k zániku rodičovských práv a povinností jeho otca. Tieto vznikli narodením syna a pokiaľ nebude ich výkonu otec pozbavený, naďalej trvajú bez ohľadu na priezvisko dieťaťa. Zároveň tieto nestrácajú na svojom obsahu ani rozsahu a preto otec ako plnohodnotný rodič je nositeľom všetkých práv a povinností, a teda vyživovacej povinnosti a aj práva styku a kontaktu so synom.

Rozhodnutie o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa O. s. p. alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233 / 1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným

v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.